

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

I. CEL I PRZEDMIOT ZAMÓWIENIA

Celem zamówienia jest wykonanie i dostarczenie przez Wykonawcę Zamawiającemu po przeprowadzeniu wymaganych konsultacji, dokumentacji do projektu planu ochrony oraz projektu planu ochrony **dla Parku Krajobrazowego Dolina Dolnej Odry** wraz z uczestnictwem w opiniowaniu i uzgodnieniach tego projektu.

II. ZAKRES PRAC

1. Zakres prac koniecznych do realizacji zamówienia określa:
  - 1) art. 19 ust.1a, 2, 3, 6a – 6e, art. 20 ust. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.);
  - 2) paragraf 14, 15, 16, 17, 18, 19, 33 i 34 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 roku z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. z 2005 r. Nr 94, poz. 794);
  - 3) zapisy opisu przedmiotu zamówienia (dalej zwane OPZ).
2. Realizacja przedmiotu zamówienia obejmuje:
  - 1) Przystąpienie do sporządzenia projektu planu dla parku krajobrazowego.
  - 2) Wykonanie prac na potrzeby sporządzenia projektu planu ochrony, w tym inwentaryzacja przyrodnicza oraz przeprowadzenie spotkań informacyjnych z zainteresowanymi osobami, podmiotami i instytucjami.
  - 3) Opracowanie projektów uchwał Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w sprawie parku krajobrazowego oraz w sprawie planu ochrony wraz z uzasadnieniem i załącznikami.
  - 4) Przeprowadzenie konsultacji społecznych, uzyskanie opinii i uczestnictwo w uzgodnieniu planu.
3. Zamówienie należy zrealizować z uwzględnieniem obowiązujących w momencie jego wykonywania przepisów prawnych oraz dotychczasowych opracowań, wyników badań i prac inwentaryzacyjnych, przeprowadzonych na obszarze objętym opracowaniem, w szczególności:
  - 1) Rozporządzenia Nr 9/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 25 maja 2005 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Dolina Dolnej Odry (Dz. Urz. Woj. Zacho. z 2005 r. Nr 45, poz. 1051), zm. Wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie z dnia 21 września 2017 r. (II SA/Sz 846/17),
  - 2) Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, 1940),
  - 3) Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. z 2005 r. Nr 94, poz. 794),
  - 4) Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409),
  - 5) Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408),
  - 6) Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2380),
  - 7) Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (tj. Dz. U. z 2014, poz. 1713),
  - 8) Ustawy z dnia 28 września 1991 o lasach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 530 z późn. zm.),

- 9) Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54, z późn. zm.),
  - 10) Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.),
  - 11) Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839),
  - 12) Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130),
  - 13) Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1087 z późn. zm.),
  - 14) Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 z późn. zm.),
  - 15) Ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 z późn. zm.),
  - 16) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. z 2024 r., poz. 342),
  - 17) Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie centralnego rejestru form ochrony przyrody (Dz. U. z 2012 r. poz. 1080),
  - 18) Standard wektorowych danych przestrzennych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska na potrzeby gromadzenia informacji o rozmieszczeniu chronionych gatunków, ich siedlisk oraz siedlisk przyrodniczych (GDOŚ, Wersja 2022.1),
  - 19) Rekomendacji Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie redagowania uchwał sejmików województw dotyczących parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu oraz uchwał gmin dotyczących pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych oraz zespołów przyrodniczo-krajobrazowych (Warszawa 2018),
  - 20) Rozporządzenia Prezesa Rady ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r., poz. 283),
  - 21) aktów prawa miejscowego dla form ochrony przyrody, znajdujących się w granicach parku krajobrazowego,
  - 22) Umów międzynarodowych, a także zobowiązań wynikające z prowadzenia Wspólnej Polityki Rolnej.
4. W przypadku zmiany aktów prawnych dotyczących przedmiotu zamówienia w trakcie realizacji umowy Wykonawca musi uwzględnić te zmiany projekcie planu ochrony.

III. ZAMÓWIENIE

Zamówienie dotyczy sporządzenia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego Dolina Dolnej Odry.

UWAGA!

Zamawiający w związku z prowadzonymi działaniami zmierzającymi do powstania Parku Narodowego Doliny Dolnej Odry w granicach Parku Krajobrazowego Dolina Dolnej Odry przewiduje w ramach przedmiotowego zamówienia wprowadzenie Prawa Opcji polegającego na możliwości zlecenia Wykonawcy opracowania w wymiarze aktualnych granic Parku Krajobrazowego Doliny Dolnej Odry.

W projektowanych dokumentach zamówienia Zamawiającemu będzie przysługiwało prawo do skorzystania z Prawa Opcji w terminie do 3 miesięcy od dnia zawarcia umowy poprzez złożenie jednostronnego oświadczenia. W przypadku złożenia takiego oświadczenia przez Zamawiającego, Wykonawca będzie zobowiązany do realizacji podstawowego zakresu zamówienia, o którym mowa w pkt 1, a także opcjonalnego zakresu zamówienia o którym mowa w pkt 2.

W przypadku braku skorzystania z powyższego uprawnienia przez Zamawiającego w określonym

Fundusze Europejskie
dla Pomorza Zachodniego

Dofinansowane przez
Unię Europejską

terminie, Wykonawcy nie będą przysługiwały żadne roszczenia względem Zamawiającego o zlecenie opcjonalnego zakresu zamówienia.

Prawo Opcji:

- 1) Zakres podstawowy zamówienia** - Sporządzenie planu ochrony dla Parku Krajobrazowego Dolina Dolnej Odry dla powierzchni parku krajobrazowego pomniejszonej o powierzchnię planowanego Parku Narodowego Doliny Dolnej Odry (2 081,95 ha) – powierzchnia w granicach gminy Gryfino, wskazana na mapie zamieszczonej na stronie internetowej Ministerstwa Klimatu i Środowiska (<https://www.gov.pl/web/klimat/dolinadolnejodry-mapa>);
- 2) Opcjonalny przedmiot zamówienia** - Sporządzenie planu ochrony Parku Krajobrazowego Dolina Dolnej Odry dla pozostałej aktualnej powierzchni parku krajobrazowego (6009,00 ha) – pomniejszonej o obszar objęty zakresem podstawowym zamówienia (2 081,95 ha), tj. 3927,05 ha.

UWAGA: Ze względu na to, że granice Parku Krajobrazowego Dolina Dolnej Odry nie ulegają zmianie, opracowanie granic Parku i jego otuliny wskazane w części V Etap I OPZ, dotyczy całego Parku i jego otuliny, niezależnie od wskazanej opcji.

IV. TERMIN REALIZACJI ZAMÓWIENIA I PODZIAŁ NA ETAPY

1. Całość zamówienia należy wykonać w zakładanym terminie do 30 listopada 2028 r.
2. Zamówienie należy zrealizować w czterech etapach: realizowanych w następujących terminach:
  - 1) Etap I: obejmuje prace kameralne, w tym opis granic oraz wstępne prace terenowe,
  - 2) Etap II: obejmuje prace terenowe i kameralne, związane z inwentaryzacją zasobów przyrodniczych, krajobrazowych, historycznych i kulturowych oraz I spotkanie ze społeczeństwem,
  - 3) Etap III: obejmuje prace nad koncepcją ochrony przyrody, II spotkanie ze społeczeństwem oraz projektami uchwał w sprawie planu ochrony parku krajobrazowego oraz w sprawie parku krajobrazowego,
  - 4) Etap IV: obejmuje konsultacje społeczne, pozyskanie opinii Zachodniopomorskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz współpracę przy uzyskiwaniu opinii i uzgodnień, zgodnie z przepisami prawa, projektu uchwały w sprawie ustanowienia planu ochrony.
2. Zamówienie należy zrealizować w czterech etapach realizowanych w następujących terminach:

	Etap I	Etap II	Etap III	Etap IV
Park Krajobrazowy Dolina Dolnej Odry	30.06.2026	30.09.2027	31.01.2028	31.10.2028

3. Po odbiorze prac Etapów I-IV Wykonawca będzie zobowiązany umową przez okres 24 miesięcy do wspomagania Zamawiającego w procesie w procedurze zatwierdzania projektu planu ochrony, zgodnie z warunkami wskazanymi w części VIII opisu przedmiotu zamówienia, obejmujące:
  - a) uczestnictwo w przygotowaniu materiałów w procedurze uzgodnienia projektu uchwały w sprawie planu ochrony dla parku krajobrazowego z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz zaopiniowania przez właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków (na podstawie art. 19, ust. 6b ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody),
  - b) uczestnictwo w procedurze uzgodnienia projektu uchwały w sprawie planu ochrony dla parku krajobrazowego z właściwymi miejscowo radami gmin (na podstawie art. 19, ust. 6c ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody) w części dotyczącej wprowadzenia zakazów, wymienionych w art. 17 ust. 1a ww. ustawy oraz innymi instytucjami wymaganymi przepisami,

- c) dokonanie uzupełnień i poprawek, jeśli będą wymagane, w projekcie planu ochrony i dokumentacjach zgłoszonych przez ww. podmioty i instytucje, po uzgodnieniu z Zamawiającym oraz przygotowanie projektu uchwały do przedłożenia na Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego i uczestnictwo w pracach legislacyjnych nad projektem.
4. Zamawiający określa następujący podział częściowych płatności za realizację etapów Zamówienia:
- 1) Etap I: 20 %
  - 2) Etap II: 40 %
  - 3) Etap III: 30 %
  - 4) Etap IV: 10 %

V. SZCZEGÓŁOWY ZAKRES PRAC

ETAP I

1. W ramach realizacji Etapu I zamówienia Wykonawca przygotowuje opis założeń do planu ochrony, harmonogram prac, listę interesariuszy oraz projekt zawiadomienia w sprawie przystąpienia do opracowania projektu planu ochrony parku krajobrazowego, zgodnie z wymogami określonymi w części VIII OPZ i przedłoży je do akceptacji Zamawiającemu.

Zamawiający oraz Wykonawca podaje do publicznej wiadomości, w sposób wskazany w części VIII OPZ, informację o przystąpieniu do opracowywania projektu planu ochrony parku krajobrazowego i możliwości składania do nich wniosków i uwag.

Wykonawca w porozumieniu z Zamawiającym będzie odpowiedzialny za ogłoszenie zawiadomienia o przystąpieniu do opracowywania projektu planu ochrony parku krajobrazowego w prasie lokalnej, zgodnie z wymogami określonymi w części VIII OPZ.

2. W ramach realizacji Etapu I zamówienia Wykonawca winien wykonać prace kameralne obejmujące:
- 1) Zebranie materiałów niepublikowanych i opracowań publikowanych przydatnych do sporządzenia projektu planu ochrony oraz ich analizę obejmującą zwięzłe streszczenie istotnych dla obszaru informacji zawartych w poszczególnych pozycjach bibliograficznych. Zamawiający udostępni materiały i opracowania, które są w jego posiadaniu. Zestawienie materiałów pomocnych do sporządzenia projektu planu ochrony znajduje się w części X OPZ. Wykonawca może zebrać i wykorzystać również inne materiały i publikacje, oprócz tych wskazanych przez Zamawiającego.
  - 2) Opisanie granic parku krajobrazowego i jego otuliny, zgodnie z § 2 ust.1 pkt. 6, 7 i 8, ust. 2 pkt 3 oraz § 3 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie centralnego rejestru form ochrony przyrody, Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych oraz wytycznymi zawartymi w Rekomendacjach Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie redagowania uchwał sejmików województw dotyczących parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu oraz uchwał gmin dotyczących pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych oraz zespołów przyrodniczo-krajobrazowych (Warszawa 2018), z uwzględnieniem pozostałych warunków zawartych w części VII OPZ.
    - a) Opisanie granicy parku krajobrazowego i otuliny za pomocą współrzędnych X,Y punktów jej załamania, w układzie płaskich prostokątnych PL-1992 z zastrzeżeniem części VII pkt 3 ppkt 3 lit. b OPZ. Współrzędne powinny być podane z dokładnością do 1 cm w terenie (tj. dwóch miejsc po przecinku),
    - b) Wykonawca uszczegóławiając granice w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, z zastrzeżeniem części VII pkt 3 ppkt 3 lit. b OPZ, jako nadrzędne przyjmie granice działek ewidencyjnych z aktualnej bazy EGiB. Jeżeli opis słowny przebiegu granic parku z rozporządzenia nie pozwala poprowadzić granicy parku z elementami bazy EGiB, jako referencje przyjmuje się inne elementy z baz danych, o których mowa w art. 4 ust. 1a i 1b

- ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne, albo leśnej mapy numerycznej, które powinny zostać każdorazowo skonsultowane z Zamawiającym,
- c) wykonawca prześle wykaz współrzędnych w jednym pliku .shp oraz .xlsx opisanych granic w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992 i układzie Światowego Systemu Geodezyjnego WGS 84 (EPSG4328) w skali 1:10 000, z zastrzeżeniem części VII pkt 3 ppkt 3 lit. b OPZ (w formacie nie mniejszym niż A4, dopuszcza się dzielenie map na arkusze) w formie elektronicznej (pliki geotiff i PDF),
  - d) opis wektorowy granic w układzie PL-1992 i WGS 84, z zastrzeżeniem części VII pkt 3 ppkt 3 lit. b OPZ, zostanie przekazany Zamawiającemu w postaci pliku shapefile;
- 3) wyszczególnienie wód, z podaniem ich właścicieli i zarządców, kategorii wód, przynależności do dorzecza i regionu wodnego oraz ustaleń planów gospodarowania wodami;
  - 4) inwentaryzację zasobów, tworów i składników przyrody, walorów krajobrazowych oraz wartości kulturowych z ich charakterystyką, oceną stanu i prognozą przyszłych zmian, w zakresie niezbędnym do zaplanowania ochrony, w części możliwej do przedstawienia na podstawie prac kameralnych oraz wstępnych prac terenowych:
    - a) wód powierzchniowych w ujęciu zlewniowym wraz z oceną ich stanu ekologicznego,
    - b) wartości kulturowych, z wyszczególnieniem obszarów i obiektów stanowiących zabytki w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz niematerialnych wartości kulturowych,
    - c) charakterystycznych dla obszaru parku krajobrazowych metod użytkowania ekosystemów;
  - 5) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych dla różnorodności biologicznej, krajobrazu i wartości kulturowych, w zakresie możliwym do przedstawienia na podstawie prac kameralnych oraz wstępnych prac terenowych (zgodnie z § 16 ust. 1 Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody), wynikających zwłaszcza z:
    - a) gospodarowania przestrzenią, w tym osadnictwa i zabudowy,
    - b) istniejących i projektowanych lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839),
    - c) źródeł, rodzaju i stężeń zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, zanieczyszczenia gleb, natężenia hałasu,
    - d) stanu czystości i źródeł zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych,
    - e) poboru wód podziemnych i powierzchniowych,
    - f) gospodarki odpadami,
    - g) gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej,
    - h) gospodarki wodnej (w tym infrastrukturę hydrotechniczną), ochrony przeciwpowodziowej i melioracji,
    - i) infrastruktury komunikacyjnej,
    - j) eksploatacji surowców mineralnych,
    - k) zagospodarowania turystycznego,
    - l) elementów infrastruktury utrudniających migrację roślin, zwierząt i grzybów;
  - 6) charakterystykę i ocenę uwarunkowań społecznych i gospodarczych ochrony parku krajobrazowego, w szczególności w zakresie dotychczas prowadzonej na terenie parku działalności gospodarczej i polityki przestrzennej oraz turystyki i rekreacji;
  - 7) charakterystykę i ocenę stanu zagospodarowania przestrzennego w zakresie elementów

zagospodarowania przestrzennego wpływających lub mogących wpływać na zasoby, twory i składniki przyrody, walory krajobrazowe oraz wartości kulturowe chronione w parku krajobrazowym;

- 8) wskazanie istniejących i projektowanych form ochrony przyrody, form ochrony zabytków wprowadzonych na podstawie art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, lasów ochronnych wyznaczanych na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach oraz obszarów ochrony wód i stref ochronnych wód wyznaczanych na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. — Prawo wodne.

3. Wykonawca zobowiązany jest do sporządzenia map tematycznych (obejmujących problematykę Etapu I) w formie cyfrowej, spełniających wymogi określone w części VII OPZ oraz uwzględniając wymogi wskazane w pkt 2 ppkt 2 Etapu I. Mapy tematyczne należy sporządzić w uzgodnieniu z Zamawiającym w skali od 1:10 000, z zastrzeżeniem części VII pkt 3 ppkt 3 lit. b OPZ, a mapy przeglądowe w skali 1:25 000, zawierające m. in. następujące warstwy:

- 1) sieć hydrograficzna i granice zlewni;
- 2) istniejące tereny i obiekty zagospodarowania turystycznego, rekreacyjnego i edukacyjnego;
- 3) istniejące formy ochrony przyrody.

4. Opracowanie Etapu I prac w formie opisów szczegółowych, zestawień, analiz i map tematycznych należy przekazać Zamawiającemu w 1 egzemplarzu, wykonanych w sposób gwarantujący ich trwałość. Dokumentacja Etapu I powinna być opracowana, zgodnie ze wskazaniami określonymi w części VII OPZ. Egzemplarz opracowania powinien zawierać:

- 1) wydrukowany tekst opracowania obejmujący ww. zagadnienia;
- 2) raport ze wstępnych prac terenowych wraz z kartami prac terenowych;
- 3) zestaw map w formie elektronicznej;
- 4) dokumentację fotograficzną, jeśli będzie wykonana w tym Etapie z podaniem współrzędnych (PL-1992 i WGS84) wykonania zdjęć oraz azymutu ekspozycji (.shp – współrzędne; nazwę obiektu; azymut zdjęcia; nr zdjęcia, .xlsx);
- 5) pamięć przenośna typu pendrive — zawierające kompletne materiały tekstowe w formacie WORD,PDF, EXCEL, mapy w formacie PDF i geotiff oraz dane wektorowe w formacie pliku shapefile z zapisanym całym projektem (.prj) zawierające wszystkie użyte style warstw.

5. Podstawą rozliczenia Etapu I będzie przyjęcie dokumentacji Etapu I bez uwag protokołem zdawczo — odbiorczym przez Zamawiającego.

ETAP II

1. W ramach realizacji Etapu II zamówienia Wykonawca winien wykonać prace terenowe i kameralne obejmujące:

1) inwentaryzację zasobów, tworów i składników przyrody, walorów krajobrazowych oraz wartości kulturowych z ich charakterystyką, oceną stanu i prognozą przyszłych zmian, w zakresie niezbędnym do zaplanowania ochrony, a zwłaszcza problematyki dotyczącej:

- a) wód powierzchniowych w ujęciu zlewniowym wraz z oceną ich stanu ekologicznego, uzupełnione o wyniki prac terenowych,
- b) form rzeźby terenu, w tym w szczególności tworów przyrody nieożywionej: jaskiń, okazałych głązów narzutowych i wychodni skalnych, form skalnych, odsłoneń geologicznych, osuwisk, wąwozów, źródeł, miejsc aktywnych procesów rzeźbotwórczych,
- c) roślinności, procesów sukcesji, a także występowania i stanu siedlisk przyrodniczych wymagających ochrony,
- d) zgodności drzewostanów ze zbiorowiskami roślinnymi charakterystycznymi dla poszczególnych siedlisk,

- e) gatunków roślin, zwierząt lub grzybów dziko występujących oraz ich siedlisk i stanowisk, w szczególności objętych ochroną gatunkową oraz zagrożonych wyginięciem lub rzadko występujących oraz występujące poza granicami naturalnego zasięgu, w tym w szczególności zagrażające gatunkom rodzimym (IGO),
  - f) wymagające ochrony charakterystyczne dla danego obszaru odmiany drzew owocowych i roślin uprawnych oraz lokalne rasy zwierząt gospodarskich, jeśli takie występują,
  - g) zadrzewień,
  - h) krajobrazów ekologicznych, z uwzględnieniem ich składników i powiązań ekologicznych, w tym obszary spełniające funkcję korytarzy ekologicznych, z uwzględnieniem wyników audytu krajobrazowego, o którym mowa w art. 38 a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jeśli będą dostępne (opracowanie ww. wyników uzależnione jest od kwestii czy na dzień odbioru końcowego prac przyjęty zostanie przez sejmik województwa zachodniopomorskiego tzw. audyt krajobrazowy),
  - i) punktów, osi i przedpoli widokowych, jeśli wyniki audytu krajobrazowego, o którym mowa w art. 38 a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, będą dostępne (opracowanie ww. wyników uzależnione jest od kwestii czy na dzień odbioru końcowego prac przyjęty zostanie przez sejmik województwa zachodniopomorskiego tzw. audyt krajobrazowy) oraz dróg i szlaków turystycznych, w tym rowerowych,
  - j) wartości kulturowych, z wyszczególnieniem obszarów i obiektów stanowiących zabytki w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz niematerialnych wartości kulturowych, uzupełnione o wyniki prac terenowych,
  - k) charakterystycznych dla obszaru parku krajobrazowego metod użytkowania ekosystemów, uzupełnione o wyniki prac terenowych;
- 2) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych dla różnorodności biologicznej, krajobrazu i wartości kulturowych, uzupełnione o wyniki prac terenowych, wynikających zwłaszcza z:
- a) gospodarowania przestrzenią, w tym osadnictwa i zabudowy,
  - b) istniejących i projektowanych lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
  - c) źródeł, rodzajów i stężeń zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, zanieczyszczenia gleb, natężenia hałasu,
  - d) stanu czystości i źródeł zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych,
  - e) poboru wód powierzchniowych i podziemnych,
  - f) gospodarki odpadami,
  - g) gospodarki rolnej, leśnej i rybnej,
  - h) gospodarki wodnej (w tym infrastrukturę hydrotechniczną), ochrony przeciwpowodziowej i melioracji,
  - i) infrastruktury komunikacyjnej,
  - j) eksploatacji surowców mineralnych,
  - k) zagospodarowania turystycznego,
  - l) elementów infrastruktury utrudniających migrację roślin, zwierząt i grzybów;
- 3) wykonanie innych ekspertyz w zakresie niezbędnym do zaplanowania ochrony, o ile Wykonawca uzna je za wskazane;
- 4) charakterystykę i ocenę uwarunkowań społecznych i gospodarczych ochrony parku krajobrazowego, w szczególności w zakresie dotychczas prowadzonej na terenie parku działalności gospodarczej i polityki przestrzennej oraz turystyki i rekreacji, uzupełnione o wyniki prac terenowych;

5) charakterystykę i ocenę stanu zagospodarowania przestrzennego w zakresie elementów zagospodarowania przestrzennego wpływających lub mogących wpływać na zasoby, twory i składniki przyrody, walory krajobrazowe oraz wartości kulturowe chronione w parku krajobrazowym, uzupełnione wyniki prac terenowych;

6) wskazanie istniejących, proponowanych i projektowanych form ochrony przyrody, form ochrony zabytków wprowadzonych na podstawie art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, lasów ochronnych wyznaczanych na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach oraz obszarów ochrony wód i stref ochronnych wód wyznaczanych na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. — Prawo wodne, uzupełnione o wyniki prac terenowych;

7) analizę skuteczności dotychczasowych sposobów ochrony, w tym rozpoznanie dotychczasowych zmian zasobów, tworów i składników przyrody, walorów krajobrazowych i wartości kulturowych oraz przyczyn tych zmian, ze szczególnym uwzględnieniem rezultatów przeprowadzonych działań ochronnych, jeśli były prowadzone;

8) określenie zaleceń dla otuliny parku krajobrazowego, w zakresie niezbędnym dla zachowania i ochrony zasobów, tworów i składników przyrody i walorów krajobrazowych parku, wynikających z opracowanej koncepcji ochrony przyrody.

2. Wszystkie prace terenowe, związane z inwentaryzowaniem siedlisk i gatunków będą wykonywane, zgodnie z wymaganiami określonymi w części VI opisu przedmiotu zamówienia.

3. Wykonawca zobowiązany jest zapewnić udział zainteresowanych osób i instytucji w tym etapie zorganizować spotkanie konsultacyjne w formie warsztatów z możliwością wnoszenia uwag i wniosków do projektu planu ochrony parku krajobrazowego, zgodnie z wymogami określonymi w części VIII OPZ.

4. Wykonawca zobowiązany jest do sporządzenia map tematycznych (obejmujących problematykę II etapu) w formie cyfrowej, spełniających wymogi określone w części VII OPZ oraz uwzględniając wymogi wskazane w pkt 2 ppkt 2 Etapu I. Mapy tematyczne należy sporządzić w uzgodnieniu z Zamawiającym w skali od 1:10 000, z zastrzeżeniem części VII pkt 3 ppkt 3 lit. b OPZ, a mapy przeglądowe w skali 1:25 000, zawierające m. in. następujące warstwy:

- 1) istniejące siedliska przyrodnicze (wraz z naniesieniem lokalizacji siedlisk i zdjęć fitosocjologicznych) oraz inne cenne zbiorowiska roślinne;
- 2) siedliska i stanowiska gatunków roślin, zwierząt lub grzybów dziko występujących objętych ochroną gatunkową oraz zagrożonych wyginięciem lub rzadko występujących (wraz z naniesieniem lokalizacji gatunków);
- 3) występujące typy ekosystemów;
- 4) ocenę walorów krajobrazowych i wartości kulturowych;
- 5) istniejące korytarze ekologiczne;
- 6) oraz jeśli to zasadne do przedstawienia w formie graficznej, występujące zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne.

5. Opracowanie Etapu II w formie opisów szczegółowych, kart prac terenowych, o których mowa w części VI pkt 14 OPZ, zestawień, analiz, map tematycznych oraz dokumentacji ze spotkań konsultacyjnych należy przekazać Zamawiającemu w 1 egzemplarzu, wykonanym w sposób gwarantujący ich trwałość. Dokumentacja Etapu II powinna być opracowana, zgodnie ze wskazaniem określonymi w części VII opisu przedmiotu zamówienia. Egzemplarz opracowania powinien zawierać:

- 1) wydrukowany tekst opracowania obejmujący ww. zagadnienia wraz z wybraną dokumentacją fotograficzną,
- 2) zestaw map w formie elektronicznej,
- 3) dokumentację fotograficzną w formie elektronicznej z podaniem współrzędnych (PL-1992 i WGS84) wykonania zdjęć oraz azymutu ekspozycji (.shp – współrzędne; nazwę obiektu; azymut zdjęcia; nr zdjęcia, .xlsx),

4) pamięć przenośna typu pendrive — zawierające kompletne materiały tekstowe w formacie WORD,PDF, EXCEL, mapy w formacie PDF i geotiff oraz dane wektorowe w formacie pliku shapefile z zapisanym całym projektem (.prj) zawierające wszystkie użyte style warstw.

6. Podstawą rozliczenia Etapu II będzie przyjęcie prac dokumentacji Etapu II bez uwag protokołem zdawczo — odbiorczym przez Zamawiającego.

ETAP III

1. W ramach realizacji Etapu III zamówienia Wykonawca winien wykonać prace obejmujące:
  - 1) opracowanie koncepcji ochrony zasobów, tworów i składników przyrody oraz wartości kulturowych, a także eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych, w tym w szczególności:
    - a) określenie strategicznych celów ochrony parku krajobrazowego, w tym celów ochrony przyrody oraz przyrodniczych oraz społecznych i gospodarczych uwarunkowań ich realizacji,
    - b) określenie zakresu prac związanych z ochroną przyrody i kształtowania krajobrazu, w tym priorytetów tych prac, niezbędnych do realizacji celów parku krajobrazowego,
    - c) zaplanowanie zasad monitoringu skuteczności ochrony,
    - d) określenie zasad i kierunków prowadzenia gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej oraz zagospodarowania przestrzennego, umożliwiających realizację celów parku,
    - e) wskazanie obszarów parku udostępnionych do celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, amatorskiego połowu ryb i innych form gospodarowania oraz określenie sposobów korzystania z tych gruntów,
    - f) określenie działań edukacyjnych, które w razie potrzeby mogą być prowadzone w oparciu o wartości przyrodnicze i kulturowe parku,
    - g) określenie potrzeb uzupełniania form ochrony pożądaných z punktu widzenia realizacji celów parku,
    - h) ustalenia do dokumentów planistycznych: studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa lub dokumentów im odpowiadających, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych;
  - 2) wskazanie działań ochronnych dla parku krajobrazowego, wynikających z opracowanej koncepcji ochrony przyrody, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji,
  - 3) opracowanie wyników audytu krajobrazowego, o którym mowa w art. 38a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w szczególności: określenie stref ochrony krajobrazu stanowiących m. in. przedpoła ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe oraz obszary zabudowane wyróżniające się lokalną formą architektoniczną, wyznaczonych w obrębie krajobrazów priorytetowych, zidentyfikowanych w ramach audytu krajobrazowego (opracowanie ww. wyników uzależnione jest od kwestii czy na dzień odbioru końcowego prac przyjęty zostanie przez sejmik województwa zachodniopomorskiego tzw. audyt krajobrazowy),
    - a) określenie zakazów w granicach stref ochrony krajobrazów wyznaczonych w obrębie krajobrazów priorytetowych, zidentyfikowanych w audycie krajobrazowym, zgodnie z art. 17 ust. 1a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
    - b) wskazanie i scharakteryzowanie typów krajobrazów w postaci wydzielonych jednostek przestrzennych o unikatowych walorach krajobrazowych – najwyższych w skali parku wraz z elementami decydującymi o zachowaniu ich specyfiki (w tym walorów przyrodniczych, kulturowych, estetyczno-widokowych), w oparciu o wyniki audytu krajobrazowego.

Dla tych obszarów należy wskazać wydzielone wewnętrznie fragmenty (strefy) o szczególnych, wybitnych walorach, wymagające zachowania istniejących elementów krajobrazotwórczych, jak przedpola ekspozycji, osie widokowe, panoramy widokowe, punkty widokowe, dominanty krajobrazowe (naturalne i antropogeniczne) oraz tereny wyróżniające się lokalną formą architektoniczną obiektów. Kryteria wyznaczenia takich krajobrazów winny być określane w oparciu o unikatowość (niepowtarzalność) danego krajobrazu oraz zachowane cechy naturalności i ładu przestrzennego. Wskazane krajobrazy i wydzielone w nich fragmenty (strefy) należy uznać za najistotniejsze dla zachowania walorów krajobrazowych chronionego obszaru. Dla wyróżnionych tak jednostek przestrzennych (fragmentów/stref) należy scharakteryzować indywidualnie warunki ich ochrony oraz wskazać istniejące i potencjalne zagrożenia.

- 4) weryfikację obowiązujących zakazów na terenie parku wynikających z aktualnych aktów prawnych dla parków krajobrazowych, uwzględniając opracowaną koncepcję ochrony, a w szczególności wyznaczenie na obszarze parku stref obowiązujących zakazów oraz odstępstw,
- 5) określenie zaleceń dla otuliny parku krajobrazowego, jeśli będzie to niezbędne dla zachowania walorów przyrodniczych parku krajobrazowego, wynikających z opracowanej koncepcji ochrony przyrody,
- 6) projekt korekty granicy parku krajobrazowego i otuliny wraz z uzasadnieniem, jeśli zmiana ta będzie zasadna i będzie wynikać z opracowanej koncepcji ochrony przyrody parku;

2. Wykonawca zobowiązany jest do sporządzenia map tematycznych (obejmujących problematykę etapu III) w formie cyfrowej, spełniających wymogi określone w części VII OPZ oraz uwzględniając wymogi wskazane w pkt 2 ppkt 2 Etapu I. Mapy tematyczne należy sporządzić w uzgodnieniu z Zamawiającym w skali od 1:10 000, z zastrzeżeniem części VII pkt 3 ppkt 3 lit. b OPZ, a map przeglądowych w skali 1:25 000, zawierające m. in. następujące warstwy:

- 1) zaplanowane sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych,
- 2) obszary udostępniane dla lokalizacji zagospodarowania turystycznego, rekreacyjnego i edukacyjnego,
- 3) projektowane i proponowane formy ochrony przyrody,
- 4) grunty przeznaczone do zalesienia,
- 5) grunty które nie powinny być zalesiane oraz zamieniane na grunty orne,
- 6) obszary które powinny być chronione przed zabudową i lokalizacją elementów niekorzystnie wpływających na krajobraz,
- 7) projektowane działania ochronne,
- 8) mapa korekty granic parku krajobrazowego i jego otuliny (jeśli zmiana jest zasadna).

W przypadku braku zasadności przedstawiania ww. zagadnień w formie graficznej dopuszcza się, za zgodą Zamawiającego, do rezygnacji ich przedstawienia w formie mapy.

3. Wykonawca zobowiązany jest zapewnić udział zainteresowanych osób i instytucji w tym etapie oraz po opracowaniu koncepcji ochrony przyrody, przewidzianej w Etapie III, zorganizować spotkanie konsultacyjne w formie warsztatów z możliwością wnoszenia uwag i wniosków do projektu planu ochrony parku krajobrazowego, zgodnie z wymogami określonymi w części VIII OPZ.

4. Wykonawca jest zobowiązany, po konsultacji z Zamawiającym, do skorygowania projektu planu ochrony po spotkaniu z zainteresowanymi osobami i instytucjami, jeśli nie wpłynie to negatywnie na cele ochrony parku krajobrazowego i jest zgodne z przepisami prawa.

5. W ramach Etapu III Wykonawca jest zobowiązany do opracowania projektu uchwały Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w sprawie planu ochrony wraz z uzasadnieniem oraz uchwały w sprawie parku krajobrazowego, wynikającej z prac nad planem ochrony. Projekty uchwał powinny być zgodne z wytycznymi wskazanymi w OPZ. Projekt uchwały w sprawie planu ochrony dla parku krajobrazowego powinien zawierać:

- 1) wszystkie elementy określone w art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie

Fundusze Europejskie
dla Pomorza Zachodniego

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Pomorze
Zachodnie

przyrody, z tym, że opracowanie części wynikających z audytu krajobrazowego będzie wykonane, jeśli wyniki tego audytu będą dostępne (opracowanie ww. wyników uzależnione jest od kwestii czy na dzień odbioru końcowego prac przyjęty zostanie przez sejmik województwa zachodniopomorskiego tzw. audyt krajobrazowy),

- 2) mapy, **jeśli będą konieczne do zobrazowania treści planu ochrony**, wykonane zgodnie ze wskazaniami określonymi w pkt 2 ppkt 2 Etapu I OPZ oraz wymogami części VII OPZ oraz wymogami publikacji w dziennikach urzędowych, w tym:
  - mapę lokalizacji działań ochronnych, w tym ograniczenia zabudowy oraz ograniczenia zalesień i zamiany użytków zielonych na grunty orne, jeśli będzie niezbędna do odczytu lokalizacji tych działań wynikających z planu ochrony,
  - mapę udostępnienia parku, jeśli będzie niezbędna do odczytu lokalizacji tych obszarów, wynikających z planu ochrony,
  - na każdej mapie powinna znaleźć się warstwa z naniesieniem granicy obszaru oraz granicy jego otuliny, z tym że granice otuliny można pominąć, po konsultacji z Zamawiającym, jeśli podniesie to czytelność załącznika graficznego.
6. Dokumentację należy przekazać Zamawiającemu w 1 egzemplarzu, w formie opisów szczegółowych, zestawień, kart prac terenowych, o których mowa w części VI pkt 14 OPZ, analiz i map, projektów uchwał wraz z uzasadnieniem oraz dokumentacji ze spotkań konsultacyjnych (w tym protokołów ze spotkań oraz protokołów rozbieżności), wykonanych w sposób gwarantujący ich trwałość. Dokumentacja powinna być opracowana, zgodnie ze wskazaniami określonymi w części VII OPZ. Egzemplarz opracowania powinien zawierać:
  - 1) wydrukowany tekst opracowania wraz z wybraną dokumentacją fotograficzną;
  - 2) zestaw map w formie elektronicznej;
  - 3) dokumentację fotograficzną w formie elektronicznej jeśli będzie wykonana w tym Etapie z podaniem współrzędnych (PL-1992 i WGS84) wykonania zdjęć oraz azymutu ekspozycji (.shp – współrzędne; nazwę obiektu; azymut zdjęcia; nr zdjęcia, .xlsx);
  - 4) pamięć przenośną typu pendrive — zawierające kompletne materiały tekstowe w formacie WORD,PDF, EXCEL, mapy w formacie PDF i geotiff oraz dane wektorowe w formacie pliku shapefile z zapisanym całym projektem (.prj) zawierające wszystkie użyte style warstw.
7. Podstawą rozliczenia Etapu III będzie przyjęcie dokumentacji Etapu III bez uwag protokołem zdawczo — odbiorczym przez Zamawiającego.

ETAP IV

1. W ramach realizacji Etapu IV zamówienia Wykonawca winien wykonać prace obejmujące:
  - 1) przeprowadzenie we współpracy z Zamawiającym procesu konsultacji społecznych projektu planu ochrony na podstawie art. 39 – 43 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zgodnie z warunkami wskazanymi w części VIII opisu przedmiotu zamówienia;
  - 2) przygotowanie ostatecznej postaci dokumentacji planu ochrony Etapów I – IV, z uwzględnieniem uwag wynikających z przeprowadzonych konsultacji społecznych, obejmującej teksty, mapy w skali od 1: 10 000, z zastrzeżeniem części VII pkt 3 ppkt 3 lit. b OPZ, w formacie nie mniejszym niż A4 w uzgodnieniu z Zamawiającym oraz mapy przeglądowe w skali 1 :25 000 i dokumentację fotograficzną, zgodnie z wymogami zawartymi w części VII opisu przedmiotu zamówienia;
  - 3) opracowanie ostatecznych projektu uchwały Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w sprawie ustanowienia planu ochrony oraz projektu uchwały Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w sprawie parku krajobrazowego wraz z uzasadnieniami w formie papierowej oraz elektronicznej oraz w postaci umożliwiającej publikację w Dzienniku Urzędowym

Województwa Zachodniopomorskiego. Projekt uchwały powinien być zgodny z wymogami wskazanymi w części II OPZ, części V Etapu III ust. 5 OPZ oraz części VII OPZ;

2. Ostateczną dokumentację (dokumentacja opracowana na podstawie wszystkich Etapów prac wskazanych w OPZ, w tym dokumentacja Etapu IV, w formie opisów szczegółowych, zestawień, kart prac terenowych, o których mowa w części VI pkt 14 OPZ, analiz i map) oraz projekt uchwały w sprawie ustanowienia planu ochrony wraz z załącznikami należy przekazać Zamawiającemu w **3 egzemplarzach** (z wyjątkiem map), wykonanych w sposób gwarantujący ich trwałość, zgodnie ze wskazaniami określonymi w pkt. VII OPZ. Egzemplarz opracowania powinien zawierać:

- 1) wydrukowany tekst opracowania dokumentacji do planu ochrony wraz z wybraną dokumentacją fotograficzną (Etap I-IV),
- 2) wydrukowany tekst uchwał w sprawie ustanowienia planu ochrony dla parku krajobrazowego wraz z uzasadnieniem i załącznikami,
- 3) wydrukowany tekst uchwał w sprawie parku krajobrazowego wraz z uzasadnieniem i załącznikami, jeśli była wykonywana,
- 4) zestaw map do dokumentacji planu ochrony — forma elektroniczna (**3 egzemplarze**) oraz wydruk kolorowy (**1 egzemplarz**);
- 5) dokumentację fotograficzną w formie elektronicznej z podaniem współrzędnych (PL-1992 i WGS84) wykonania zdjęć oraz azymutu ekspozycji (.shp – współrzędne; nazwę obiektu; azymut zdjęcia; nr zdjęcia, .xlsx);
- 6) pamięć przenośna typu pendrive lub płyty DVD — zawierające kompletne materiały tekstowe w formacie WORD,PDF, EXCEL, mapy w formacie PDF i geotiff oraz dane wektorowe w formacie pliku shapefile z zapisanym całym projektem (.prj) zawierające wszystkie użyte style warstw.

3. Podstawą rozliczenia Etapu IV będzie przyjęcie ostatecznej dokumentacji planu ochrony parku krajobrazowego wraz z ostatecznymi projektami uchwały w sprawie ustanowienia planu ochrony parku krajobrazowego z uzasadnieniem oraz uchwały w sprawie parku krajobrazowego z uzasadnieniem, bez uwag protokołem zdawczo — odbiorczym przez Zamawiającego.

UWAGA: Po odbiorze prac Etapów I-IV Wykonawca będzie zobowiązany przez okres 24 miesięcy do wspomagania Zamawiającego w procedurze zatwierdzania projektu planu ochrony, zgodnie z warunkami wskazanymi w części VIII opisu przedmiotu zamówienia:

- a) uczestnictwo w przygotowaniu materiałów w procedurze uzgodnienia projektu uchwały w sprawie planu ochrony dla parku krajobrazowego z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz zaopiniowania przez właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków (na podstawie art. 19, ust. 6b ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody),
- b) uczestnictwo w procedurze uzgodnienia projektu uchwały w sprawie planu ochrony dla parku krajobrazowego z właściwymi miejscowo radami gmin (na podstawie art. 19, ust. 6c ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody) w części dotyczącej wprowadzenia zakazów, wymienionych w art. 17 ust. 1a ww. ustawy oraz innymi instytucjami wymaganymi przepisami,
- c) dokonanie ewentualnych poprawek w projekcie planu ochrony i dokumentacjach zgłoszonych przez ww. podmioty i instytucje, po uzgodnieniu z Zamawiającym oraz przygotowanie projektu uchwały do przedłożenia na Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego i uczestnictwo w pracach legislacyjnych nad projektem.

VI. ORGANIZACJA I ZAKRES PRAC TERENOWYCH

1. W ramach prac terenowych Wykonawca zobowiązany jest przeprowadzić na powierzchni objętej Zamówieniem inwentaryzację siedlisk i gatunków łącznie z oceną stanu ich zachowania na każdym zinwentaryzowanym płacie.
2. Inwentaryzację siedlisk oraz gatunków wraz z oceną stanu ich zachowania należy przeprowadzić na powierzchni objętej Zamówieniem w oparciu o metodykę wskazaną w poradnikach metodycznych

Fundusze Europejskie
dla Pomorza Zachodniego

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Pomorze
Zachodnie

do monitoringu GIOŚ lub w uzasadnionych przypadkach – metodą ekspercką. W przypadku konieczności posłużenia się metodą ekspercką należy załączyć opis zastosowanej metodyki oraz uzasadnienie jej wyboru. Zastosowanie metody eksperckiej wymaga pisemnej akceptacji Zamawiającego.

3. Zinwentaryzowane gatunki i siedliska powinny być udokumentowane w postaci raportu zawierającego karty prac terenowych, zgodnie z wymogami określonymi w pkt. 14, części VI OPZ.
4. Wykonawca po dokonaniu rozpoznania terenowego wyznaczy transekt i wykona zdjęcia fitosocjologiczne w każdym reprezentatywnym pod względem stanu zachowania, stopnia zróżnicowania i występowania zagrożeń płacie siedliska. Zdjęcia fitosocjologiczne zostaną opisane w kartach prac terenowych, o których mowa w pkt 14 części VI OPZ. Należy wykonać co najmniej 3 zdjęcia fitosocjologiczne w transekcie, z tym że w przypadku siedlisk o niewielkiej powierzchni liczba zdjęć fitosocjologicznych w transekcie lub możliwość rezygnacji z transektu zostanie uzgodniona z Zamawiającym.
5. Wyznaczane transekty monitoringowe powinny być reprezentatywne dla całego siedliska i właściwie oddawać jego stan i zmienność. W przypadku prowadzonych na danym terenie monitoringów przez GIOŚ rozważyć lokalizację transektów i zdjęć fitosocjologicznych w tych samych miejscach.
6. Wykonawca przed przystąpieniem do inwentaryzacji pozyska konieczne zgody zarządców/właścicieli na wejście w teren.
7. W zależności od potrzeb Wykonawca zobowiązany jest do uzyskania stosownych decyzji, zgodnie z art. 15 ust. 3-5 oraz 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody.
8. Wykonawca w porozumieniu z Zamawiającym uszczegółowi zakres prac terenowych i wykona te prace przez ekspertów przyrodników zatrudnionych przez Wykonawcę.
9. Wykonawca jest zobowiązany do informowania Zamawiającego na bieżąco o zaistniałych problemach podczas całego procesu tworzenia dokumentacji do planu ochrony.
10. Wykonawca może dokonać weryfikacji zakresu prac na podstawie wyników prac nad sporządzeniem dokumentacji do Planu ochrony parku krajobrazowego w uzgodnieniu z Zamawiającym.
11. Wykonawca przeprowadzi analizę istniejącego poziomu rozpoznania (z wykorzystaniem udostępnionych przez Zamawiającego danych o obszarze tj. dokumentacji publikowanych i niepublikowanych) celem ustalenia zakresu koniecznych prac terenowych. Prace poprzedzające inwentaryzację terenową w ramach przedmiotowego Zamówienia będą polegać na:
  - 1) sprawdzeniu spójności i jednolitości istniejących materiałów w ramach całego obszaru parku krajobrazowego;
  - 2) zweryfikowaniu prawidłowości zinwentaryzowania gatunków lub siedlisk za pomocą wizji terenowych, w szczególności biorąc pod uwagę te stanowiska gatunków i płaty siedlisk, które na podstawie innych danych, dostępnych Wykonawcy, wydają się wątpliwe;
12. Dotychczasowe dane o obszarze służą do weryfikacji i nie stanowią podstawy do rezygnacji z badań w ramach przedmiotowego Zamówienia, z wyjątkiem sytuacji, gdy badania te są aktualne dla danego obszaru (tj. wykonane przed upływem 10 lat od dnia podpisania Umowy, a w tym czasie nie zaszły istotne zmiany w badanym środowisku), są dostępne (np. w drodze uzyskania informacji o środowisku) i wystarczające dla potrzeb niniejszego zamówienia oraz Wykonawca w uzgodnieniu z Zamawiającym (wymagana forma pisemna uzgodnienia) dokonał ich weryfikacji, w wyniku czego dopuszczono ich wykorzystanie, jako wiarygodne i aktualne źródło danych.
13. Po czynnościach opisanych w ust. 12 Wykonawca uszczegółowi i zweryfikuje zakres koniecznych prac terenowych dla parku krajobrazowego, przedstawi do akceptacji Zamawiającego, a następnie przystąpi do tych prac.
14. Wykonawca zapewni, że wyniki poszczególnych prac terenowych wykonanych przez poszczególnych ekspertów zostaną opracowane w formie:
  - 1) raportu, zawierającego karty prac terenowych, o których mowa w części V OPZ, załączanego do dokumentacji Etapów, w których wykonano prace terenowe; w karcie prac terenowych będą wyszczególnione:

- a) informacje identyfikujące siedlisko lub gatunek na badanym stanowisku oraz dane techniczne (tj. nazwisko i imię eksperta, lokalizacja terenu badań (współrzędne geograficzne/działki ewidencyjne), termin wykonania badań, krótka charakterystyka siedliska lub gatunku i jego siedliska na badanym stanowisku, powierzchnia płatu siedliska lub siedliska gatunku, określenie zbiorowiska roślinnego),
  - b) wyniki badań (określenie badanych wartości poszczególnych wskaźników stanu siedliska lub gatunku, ocen tych wskaźników oraz ocen poszczególnych parametrów i oceny ogólnej, z uwzględnieniem wskaźników kardynalnych bądź wskazanie wskaźników/parametrów zastosowanej metody eksperckiej),
  - c) zdjęcia fitosocjologiczne wykonane na transekcie lub w płacie siedliska wraz z podaniem współrzędnych geograficznych (wykonywane dla siedlisk przyrodniczych i innych cennych zbiorowisk roślinnych oraz w uzasadnionych przypadkach dla siedlisk gatunków, celem zilustrowania zbiorowiska roślinnego istotnego dla gatunku),
  - d) aktualne oddziaływania, zagrożenia, w tym przyszłe przewidywalne oddziaływania negatywne,
  - e) inne obserwacje (np. o występowaniu gatunków inwazyjnych, realizowanych działaniach ochronnych),
  - f) fotografie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków (jeśli będzie to możliwe) i ich siedlisk,
  - g) szkic terenowy (mapka poglądowa) z zaznaczeniem siedlisk przyrodniczych i ostoi gatunków i ich siedlisk objętych pracami terenowymi;
- 2) w przypadku gatunków roślin, zwierząt i grzybów dopuszcza się wykonanie kart prac terenowych zawierających więcej niż jeden gatunek (np. karta prac terenowych dla stanowiska płazów, na którym stwierdzono więcej niż jeden gatunek) lub szczegółowych opracowań (np. dla ptaków liczonych na transektach) , przy zachowaniu pozostałych wymogów ppkt 1), za pisemną zgodą Zamawiającego,
  - 3) fotografii siedlisk przyrodniczych i zbiorowisk roślinnych oraz gatunków i śladów ich bytowania, jeśli to możliwe oraz ich siedlisk (jpg) – zgodnie z wymogami opisanymi w części VII OPZ;
  - 4) map i cyfrowych warstw informacyjnych (GIS) – zgodnie z wymogami opisanymi w części zgodnie z wymogami opisanymi w części VII OPZ.

VII. WYMAGANIA TECHNICZNE DOTYCZĄCE OPRACOWANIA DOKUMENTACJI

1. Zamawiający wymaga sporządzenia dokumentacji do planu ochrony parku krajobrazowego **w formie elektronicznej oraz formie papierowej** podpisanej przez Wykonawcę, składającej się z:
  - 1) dokumentacji do planu ochrony parku krajobrazowego wytworzonej zgodnie z wymogami określonymi w niniejszym OPZ;
  - 2) zbioru danych przestrzennych odnoszących się do projektu planu ochrony parku krajobrazowego opracowanych zgodnie z:
    - a) Standardem wektorowych danych przestrzennych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska na potrzeby gromadzenia informacji o rozmieszczeniu chronionych gatunków, ich siedlisk oraz siedlisk przyrodniczych (GDOŚ, wersja 2022.1),
    - b) § 18 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody,
    - c) Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych,
    - d) § 2 ust.1 pkt. 6, 7 i 8, ust. 2 pkt 3 oraz § 3 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie centralnego rejestru form ochrony przyrody,
    - e) Rekomendacjami Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie redagowania uchwał sejmików województw dotyczących parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu oraz uchwał gmin dotyczących pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych oraz zespołów przyrodniczo-krajobrazowych (Warszawa 2018);

- 3) wniosków, uwag, protokołów, kart prac terenowych, o których mowa części VI i VIII OPZ oraz innych dokumentów.
2. Dokumentację do planu ochrony parku krajobrazowego wraz z wykonanymi na jego potrzeby opracowaniami należy przedłożyć w siedzibie Zamawiającego **w wersji elektronicznej (pamięć przenośna typu pendrive) zgodnie z poniższymi wymogami:**
1. dokumentację zapisaną na nośniku cyfrowym, należy dostarczyć w trwałych opakowaniach (indywidualnych, standardowych pudełkach) opisanych w sposób trwały na froncie opakowania oraz w przypadku płyty DVD – bezpośrednio na płycie, podając nazwę obszaru i datę nagrania, z następującymi zastrzeżeniami:
    - a) pliki tekstowe i tabele należy zapisać w dwóch formatach, tj.: Microsoft Word (możliwe do odczytania w programie Microsoft Word 2010) oraz Adobe PDF;
    - b) pliki zawierające tabele z dużą ilością danych, służące do spisu fotografii, form ochrony przyrody itp. należy zapisać w formacie Microsoft Excel (możliwe do odczytania w programie Microsoft Excel 2010), z tym, że tabele umieszczone w tekście dokumentacji i projekcie planu ochrony należy zapisać także w formatach Microsoft Word (możliwe do odczytania w programie Microsoft Word 2010) oraz Adobe PDF;
    - c) pliki służące do wydruku map tematycznych, należy zapisać w formacie „pdf” oraz geoTiff, z rozdzielczością nie mniejszą niż 300 dpi;
    - d) dane wektorowe i atrybutowe należy zapisać w formacie ESRI Shapefile;
    - e) fotografie zapisane w formacie „jpg”, z rozdzielczością nie mniejszą niż 300 dpi, podpisane oraz opatrzone identyfikacją fotografowanego obiektu za pomocą GPS. Dopuszcza się rozdzielczość niższą 300 dpi, jedynie w przypadku, gdy podczas badań terenowych zachodzi brak możliwości technicznych wykonania fotografii w tej rozdzielczości. Wykonana baza danych w pliku .shp zdjęć terenowych powinna zawierać dane lokalizacyjne (1992 i WGS84), nazwę obiektu, azymut ekspozycji oraz numer zdjęcia.

Tab. 1. Schemat zapisu dokumentów na nośniku cyfrowym

Katalogi	podkatalogi	format plików	nazwa pliku	Uwagi
Projekt planu ochrony	-	pdf doc	plan_ochrony_skrót nazwy parku np.: plan_ochrony_PKDDO	-
Dokumentacja fotograficzna	-	jpg	skrót nazwy parku_nr kolejny zdjęcia np.: PKDDO_1	Fotografie kolorowe zapisane z rozdzielczością w pkt 2 ppkt 1e)
		Xls shp	skrót nazwy parku_nr kolejny zdjęcia np.: PKDDO_1	Plik w formacie xls z następującymi kolumnami: <i>LP</i> – liczba porządkowa, <i>Plik</i> – nazwa pliku ze zdjęciem (np. CPK_1) <i>Opis</i> – krótki opis zdjęcia <i>Lokalizacja</i> – miejsce wykonania zdjęcia (w miarę możliwości jak najdokładniejsza – np. współrzędne dziesiętne, w przypadku wykonania zdjęcia w punkcie monitoringowym nr punktu), nr działki/wydziałenia leśnego, nazwa miejsca (np. jezioro, miejscowość itp.), azymut zdjęcia.

karty prac terenowych	-	PDF doc	skrót nazwy parku_skrót lub kod siedliska/gatunku_nr stanowiska siedliska/gatunku np.: PKDDO_9110_1	
GIS	PlikiShape	shp shx dbf prj	Zgodnie ze wskazaniem części VII OPZ pkt 1 i 2	
	KlasDomen	mdb	klasy domen_3_03.mdb	Przekazany plik klasy domen powinien być taki sam dla każdego obszaru. W przypadku dodawania nowych klas domen przez Wykonawcę zaleca się ujednoczenie pliku przez poszczególnych Wykonawców projektu planu ochrony.
	Meatadane	xlm	tak jak nazwa pliku shp	
	-	doc pdf	GIS_struktura_danych_skrót nazwy parku tj.: GIS_struktura_danych_PKDDO	Informacje opisujące strukturę przekazanych danych (klas obiektów) ze szczególnym uwzględnieniem nieopisanych w Standardzie lub których uszczegółowienie wskazano w Standardzie, lub które zostały uzupełnione o dodatkowe atrybuty, nie wskazane w Standardzie
Mapy do druku	-	pdf geotiff	nazwa_mapy_skrót nazwy parku np. działania ochronne_PKDDO	-
Mapy do publikacji w dziennikach urzędowych, stanowiące załączniki do uchwał	-	doc pdf	zał_nr_nazwa_mapy_skrót nazwy parku np. zał_1_działania ochronne_PKDDO	Pliki muszą spełniać aktualne wymogi dotyczące publikacji w dziennikach urzędowych województwa, w tym marginesy min. 2,5 cm.
Projekt uchwały w sprawie planu ochrony	-	doc pdf	Projekt_uchwały_plan_skrót nazwy parku tj.: Projekt_uchwały_plan_PKDDO	- Pliki muszą spełniać aktualne wymogi dotyczące publikacji w dziennikach urzędowych województwa, w tym marginesy min. 2,5 cm.
Projekt uchwały w sprawie parku krajobrazowego	-	doc pdf	Projekt_uchwały_skrót nazwy parku tj.: Projekt_uchwały_PKDDO	Pliki muszą spełniać aktualne wymogi dotyczące publikacji w dziennikach urzędowych województwa, w tym marginesy min. 2,5 cm.

Tab. 2. Skrót dla parku krajobrazowego, stosowany w nazwach plików:

Nazwa parku krajobrazowego	Skrót nazwy
Park Krajobrazowy Dolina Dolnej Odry	PKDDO

Fundusze Europejskie
dla Pomorza Zachodniego

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Pomorze
Zachodnie

3. Zamawiający wymaga sporządzenia dokumentacji do projektu planu ochrony parku krajobrazowego **w formie wydruków z następującymi zastrzeżeniami:**

- 1) dokumentację drukowaną – tekst – należy dostarczyć oprawiony w sztywne okładki, opisaną w sposób trwały na stronie frontowej i grzbiecie i kartami prac terenowych;
- 2) dopuszcza się dzielenie dokumentacji drukowanej na uzasadnioną ilość tomów/części, umożliwiającą wygodne korzystanie z dokumentacji;
- 3) mapy tematyczne w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych „1992”, z zastrzeżeniem ppkt b, muszą być wydrukowane wg poniższych wytycznych:
  - a) w kolorze, mapy tematyczne w skali 1:10 000 i mapy przeglądowe w skali 1:25000, w formacie nie mniejszym niż A4, zachowując czytelność mapy oraz umożliwiającym swobodny i prawidłowy odczyt zawartych na niej informacji. Dopuszcza się dzielenie dużych formatów map na uzasadnioną ilość części,
  - b) dopuszcza się w porozumieniu i uzgodnieniu z Zamawiającym, zmianę skali map tematycznych oraz map opisu granic na większą niż 1:10 000 oraz zmianę układu współrzędnych płaskich prostokątnych na układ PL-2000, jeśli jest to niezbędne dla zachowania czytelności mapy,
  - c) formatem wyjściowym do druku powinien być „tiff” o rozdzielczości nie mniejszej niż 300 dpi lub format o równoważnej jakości (np. pdf „drukowany”),
  - d) dopuszcza się możliwość umieszczenia kilku warstw na jednym wydruku mapy pod warunkiem, że zachowana zostanie czytelność mapy,
  - e) symbole siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków i gatunków powinny być zgodne ze Standardem wektorowych danych przestrzennych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska na potrzeby gromadzenia informacji o rozmieszczeniu chronionych gatunków, ich siedlisk oraz siedlisk przyrodniczych (GDOŚ, wersja 2022.1), z wyjątkiem, gdy czytelność mapy wymaga zmiany tych symboli i/lub ich kolorów,
  - f) mapy obrazujące granice parku krajobrazowego i jego otuliny powinny być opracowane i wydrukowane na wektorowych mapach ewidencyjnych o skali umożliwiającej odczyt oznaczeń geodezyjnych – nr działek, z zaznaczeniem granic gmin oraz obrębów,
  - g) wszystkie mapy w wersji cyfrowej należy sporządzić na aktualnym podkładzie cyfrowej ortofotomapy i mapy topograficznej. W wersji drukowanej (papierowej) mapy należy sporządzić na podkładzie mapy topograficznej.
  - h) na mapach tematycznych należy nanieść warstwę z zaznaczeniem granic działek, gmin oraz obrębów,
  - i) na wszystkich mapach tematycznych i przeglądowych należy zaznaczyć aktualne granice parku krajobrazowego i jego otuliny,
- 4) **obowiązkowe jest wydrukowanie ostatecznych wersji wszystkich map tematycznych i przeglądowych w 1 egzemplarzu , wskazanych w części V OPZ i przygotowanych do odbioru w Etapie IV,**
- 5) fotografie zawarte w dokumentacji i kartach prac terenowych należy wydrukować w kolorze,
- 6) fotografie powinny być podpisane (opis powinien zawierać informację o lokalizacji wykonania fotografii i informację o gatunku/siedlisku, a także powinny mieć odniesienie do tekstu i karty pracy terenowej),
- 7) dokumentację należy opatrzyć znakami graficznymi i logotypami, zgodnie z wytycznymi projektu (logotypy zostaną przekazane wykonawcy przez Zamawiającego po podpisaniu umowy),
- 8) należy stosować czcionkę, interlinię oraz marginesy zachowując czytelność dokumentacji, zalecane parametry to czcionka Arial 11 pkt, interlinię 1,5 wiersza, marginesy 2,5 cm oraz dodatkowo lewy margines na oprawę 0,5 cm,
- 9) wszystkie łacińskie nazwy naukowe taksonów roślin i zwierząt oraz nazwy syntaksonów należy pisać kursywą,
- 10) zestawienia tabelaryczne zaleca się umieszczać w tekście, a nie na jego końcu,
- 11) literatura powinna być zestawiona na końcu opracowania w porządku alfabetycznym według

wzorów stosowanych w publikacjach naukowych.

VIII. ZAŁOŻENIA DOTYCZĄCE PROWADZENIA SPOTKAŃ KONSULTACYJNYCH, UCZESTNICTWA W UZYSKIWANIU NIEZBĘDNYCH UZGODNIEŃ I OPINII DO PROJEKTU UCHWAŁY W SPRAWIE USTANOWIENIA PLANU OCHRONY ORAZ PROCEDURY KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

A. ZAŁOŻENIA OGÓLNE

1. Wykonawca niezwłocznie po podpisaniu umowy przygotowuje informację (zawiadomienie w formie obwieszczenia) o przystąpieniu do opracowywania projektu planu ochrony parku krajobrazowego i możliwości składania do niego wniosków i uwag, opis założeń do opracowania planu ochrony oraz listę interesariuszy, uwzględniając wymogi części VIII części B pkt 2 ppkt 2 OPZ i przedłoży je do akceptacji Zamawiającemu. Zamawiający podaje do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do opracowywania projektu planu ochrony parku krajobrazowego i możliwości składania do niego wniosków i uwag, poprzez:

- 1) udostępnienie ww. informacji na stronie Biuletynu Informacji Publicznej ZPKWZ,
- 2) ogłoszenie w sposób zwyczajowo przyjęty, w siedzibie Beneficjenta (ZPKWZ),
- 3) obwieszczenie w sposób zwyczajowo przyjęty, w siedzibach gmin leżących w granicach parku krajobrazowego,
- 4) zawiadomienie i zaproszenie do udziału w pracach dostępnymi środkami komunikacji (pisemnie lub pocztą elektroniczną) wszystkich znanych sobie interesariuszy, uwzględniając podmioty, instytucje i organy, wskazane w części B pkt 2 ppkt 2.

Wykonawca w porozumieniu z Zamawiającym podaje do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do opracowywania projektu planu ochrony parku krajobrazowego i możliwości składania do niego wniosków i uwag, w zakresie zamieszczenia ogłoszenia w prasie lokalnej o zasięgu obejmującym województwo zachodniopomorskie w wersji elektronicznej i papierowej.

Wykonawca przygotowując treść informacji o przystąpieniu do opracowywania projektu planu ochrony parku krajobrazowego oraz możliwości składania do niego wniosków i uwag uwzględni przepisy art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

2. Do obowiązków Wykonawcy należeć będzie:
  - zorganizowanie oraz przeprowadzenie, określonych w części V OPZ, spotkań konsultacyjnych w formie warsztatów wszystkich zainteresowanych osób, podmiotów i instytucji (interesariuszy) w celu zapewnienia udziału społeczeństwa w tworzeniu projektu planu ochrony,
  - uczestnictwo w konsultacjach społecznych w ramach procedury, wynikającej z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
  - uczestnictwo w spotkaniach w ramach uzyskiwania uzgodnień i uzyskiwania opinii, na podstawie art. 19 ust. 6b i 6c ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, o których mowa w części V OPZ, jeśli będzie to niezbędne dla uzyskania wymaganych opinii i uzgodnień,
  - analiza i wykorzystanie, w uzgodnieniu z Dyrektorem Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego, zgłoszonych uwag i wniosków na każdym

z powyższych etapów.

3. Wykonawca w ramach ww. spotkań przedstawi najważniejsze ustalenia zawarte w projekcie planu ochrony parku krajobrazowego, będzie wyjaśniał niejasności, odpowiadał na pytania zainteresowanych. W razie potrzeby Wykonawca oraz eksperci będą uczestniczyć w spotkaniach z właściwymi terytorialnie radami gmin i organami opiniującymi, w ramach których zgłosi ustalenia do studiów uwarunkowań i planów zagospodarowania przestrzennego. Terminy spotkań z organami opiniującymi i uzgadniającymi Zamawiający uzgodni z Wykonawcą oraz tymi organami. Wykonawca sporządzi protokoły z przeprowadzonych spotkań (wraz z protokołem rozbieżności) i dołączy je do projektu uchwały sejmiku województwa zachodniopomorskiego w sprawie planu ochrony parku krajobrazowego.
4. W przypadku braku możliwości przeprowadzenia spotkania konsultacyjnego w formie warsztatów, przewidzianych w częściach V OPZ, z uwagi na działanie siły wyższej, dopuszcza się przeprowadzenie prac konsultacyjnych za pomocą środków przekazu elektronicznego, z zachowaniem zasad ustalania interesariuszy, zawiadamiania o terminie i miejscu wyłożenia/opublikowania bieżącej dokumentacji do planu ochrony oraz materiałów do dyskusji, terminie rozpoczęcia i zakończenia składania uwag i wniosków, terminie dyskusji za pomocą środków komunikacji elektronicznej i udzielania odpowiedzi na uwagi i wnioski oraz protokołowania, wskazanych w częściach A i B, z wyjątkiem części B pkt 5, z zastrzeżeniem, iż wyżej wymienione terminy należy ustalać z zachowaniem bieżących okoliczności spowodowanych siłą wyższą.

B. WYMAGANIA W ZAKRESIE ORGANIZACJI SPOTKAŃ KONSULTACYJNYCH

1. Do obowiązków Wykonawcy należeć będzie organizacja określonego w części V (Etap II i III) OPZ, spotkania wszystkich zainteresowanych osób, podmiotów, organów i instytucji (zwanymi dalej interesariuszami) w celu zapewnienia udziału społeczeństwa w tworzeniu projektu planu ochrony.
2. Metodologia prowadzenia spotkań konsultacyjnych.
  - 1) Ogólne zasady:
    - a) spotkania powinny być organizowane w obszarze, którego dotyczą lub w jego pobliżu na terenie bezpośrednio sąsiadującej gminy, w miarę możliwości, w miejscowości z dojazdem komunikacji publicznej,
    - b) wszystkie ważne grupy interesu powinny mieć możliwość uczestniczenia w procesie konsultacji społecznych,
    - c) konieczne jest zapewnienie udziału ekspertów przygotowanych do odpowiedzi na pytania i do wyjaśniania wątpliwości; żadne pytania uczestników nie mogą pozostać bez odpowiedzi, jedynie w szczególnie skomplikowanych sprawach/wnioskach, za zgodą Zamawiającego, dopuszcza się udzielenie pisemnej odpowiedzi pocztą elektroniczną,
    - d) należy wyraźnie przedstawić, co nie jest negocjowane z uwagi na uwarunkowania prawne dotyczące ochrony walorów parku, a co może być przedmiotem pracy, zmian i uzgodnień,
    - e) tempo pracy musi być elastycznie dostosowywane do możliwości uczestników i do rzeczywistego postępu procesu (z uwagi na to Wykonawca zaplanuje odpowiednie ramy czasowe spotkania),
    - f) informacje dotyczące postępu prac w postaci dokumentacji z poszczególnych etapów będą dostępne dla wszystkich zainteresowanych za pośrednictwem portalu BIP Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego i/lub strony internetowej ZPKWZ; na życzenie materiałów ten będzie udostępniany każdemu zainteresowanemu,
    - g) informacja dotycząca dostępności materiałów do dyskusji powinna być przekazana wraz z zawiadomieniem o spotkaniu; informacje dotyczące postępu prac w postaci dokumentacji z poszczególnych etapów będą dostępne dla wszystkich zainteresowanych za pośrednictwem

portalu BIP Zamawiającego i/lub strony internetowej ZPKWZ. Na życzenie materiał ten będzie udostępniany każdemu zainteresowanemu przez Zamawiającego.

- 2) Na spotkania należy zaprosić osoby, podmioty i instytucje, których działalność może mieć znaczący wpływ na cele ochrony parku krajobrazowego (interesariuszy). Do tej grupy należy zaliczyć:
- a) gminy,
  - b) starostwa powiatowe,
  - c) marszałka i zarząd województwa,
  - d) geologa wojewódzkiego,
  - e) Zachodniopomorską Radę Działalności Pożytku Publicznego,
  - f) Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska,
  - g) właściwego miejscowo regionalnego dyrektora lasów państwowych,
  - h) Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad,
  - i) przedstawiciela spółki PKP PLK,
  - j) nadleśnictwa,
  - k) organ sprawujący nadzór nad lasami niepaństwowymi,
  - l) zarządzających jednostkami PGW Wody Polskie, właściwymi terytorialnie dla parku krajobrazowego,
  - m) użytkowników rybackich obwodów rybackich, użytkowników stawów rybnych,
  - n) lokalny i regionalny organ Polskiego Związku Wędkarskiego,
  - o) lokalne koło Polskiego Związku Łowieckiego,
  - p) lokalne grupy działania, o ile są znane,
  - q) lokalne stowarzyszenia, o ile są znane,
  - r) lokalne organizacje działające na rzecz rozwoju turystyki, ochrony środowiska, ochrony wartości przyrodniczych i kulturowych itp.,
  - s) rolników, właścicieli lasów niepaństwowych, wspólnoty gruntowe,
  - t) inne znaczące podmioty i osoby, specyficznie dla obszaru.

Podmioty i osoby wymienione wyżej niezależnie od ogłoszenia publicznego, o ile jest to możliwe, należy indywidualnie zawiadomić o sporządzaniu planu i zaprosić do udziału w procesie, w tym w szczególności w organizowanym spotkaniu. W celu dotarcia do wszystkich zainteresowanych należy zastosować przyjęte lokalnie, skuteczne środki rozpowszechnienia informacji. W zaproszeniu kierowanym do instytucji/organu/stowarzyszenia należy poprosić, by do udziału w spotkaniach i konsultacjach społecznych wskazano konkretną osobę i unikano jej zmieniania w toku procesu.

- 3) Wszystkie uwagi i wnioski, muszą być starannie rozważone. Uwzględnia się je w zestawieniu uwag i wniosków, jakie jest sporządzane w ramach postępowania z udziałem społeczeństwa, opisując w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione w formie protokołu rozbieżności. W przypadku nie uwzględnienia uwag i wniosków należy starannie opisać i uargumentować przyczyny dla jakich nie zostały uwzględnione.

3. Wykonawca będzie odpowiedzialny za:

- 1) ustalenie w porozumieniu z Zamawiającym terminu spotkania;
- 2) **opracowanie listy osób zaproszonych** (interesariuszy) na spotkanie, którą przedstawi Zamawiającemu do akceptacji w terminie **najpóźniej na 30 dni przed planowaną datą spotkania**;
- 3) rozesłanie zawiadomień wraz z informacją o możliwości zapoznania się z dokumentacją do planu ochrony, pocztą elektroniczną oraz w przypadku braku adresu poczty elektronicznej, pocztą tradycyjną, najpóźniej 15 dni przed planowaną datą spotkania;

Fundusze Europejskie
dla Pomorza Zachodniego

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Pomorze
Zachodnie

- 4) zapewnienie odpowiedniej sali oraz cateringu w trakcie spotkania,
  - 5) rozsyłanie zawiadomień do interesariuszy, na podstawie listy teleadresowej sporządzonej podczas Etapu I,
  - 6) opracowanie w porozumieniu z Zamawiającym oraz przekazanie najpóźniej na **7 dni** przed planowaną datą spotkań:
    - szczegółowego programu spotkania,
    - prezentacji w programie Power Point w formie elektronicznej oraz innych materiałów potrzebnych do przeprowadzenia spotkania
  - 7) prowadzenie spotkań;
  - 8) zapewnienie udziału ekspertów przyrodników zatrudnionych przy projekcie, a w razie potrzeby innych ekspertów lub profesjonalnego mediatora;
  - 9) obsługę techniczną spotkań, w tym szczególności sporządzenie listy obecności uczestników każdego spotkania, sporządzenie protokołu ze spotkania oraz projektu protokołu rozbieżności zgłoszonych uwag i wniosków.
4. Jako podstawowy model konsultacji należy przyjąć organizację, w toku prac nad planem, cyklu spotkań dyskusyjnych, na które zaprasza kluczowe grupy interesu. Należy zorganizować minimum 2 spotkania w formie warsztatów dla parku krajobrazowego:
- a) pierwsze spotkanie powinno:
    - odbyć się po uzupełnieniu wiedzy po zakończeniu prac kameralnych i może odbyć się po przeprowadzeniu części prac terenowych w zakresie przewidzianym w procesie planowania,
    - wyjaśnić cel sporządzenia planu ochrony, wyjaśnić co jest „nienegocjowalne” a co będzie przedmiotem dyskusji,
    - umożliwić uzyskanie wspólnej wiedzy na temat konkretnych interesów i planów zaproszonych stron,
    - umożliwić podsumowanie dotychczasowego stanu rozpoznania obszaru — ustalić i zebrać, co wiadomo o obszarze (z wykorzystaniem materiałów interesariuszy), ustalić jaka wiedza wymaga uzupełnienia,
    - umożliwić przedyskutowanie wizji optymalnego funkcjonowania parku krajobrazowego i określenie listy celów do osiągnięcia,
    - ustalić, co z tej wizji jest osiągalne w okresie realizacji planu ochrony — ustalić mierzalne lub przynajmniej weryfikowalne cele do osiągnięcia w tym zakresie,
    - ustalić jak najpełniejszą listę zagrożeń dla osiągnięcia tych celów,
    - ustalić działania, które należy przeprowadzić, aby te cele osiągnąć,
    - ustalić, co należy zrobić, aby móc lepiej zaplanować ochronę w kolejnym podejściu planistycznym,
    - dać możliwość złożenia wniosków, postulatów i propozycji do planu ochrony,
  - b) drugie spotkanie powinno:
    - odbyć się po opracowaniu koncepcji ochrony przyrody i wstępnego projektu planu ochrony planu ochrony oraz być poświęcone omówieniu i przedyskutowaniu tej koncepcji ochrony i zarządzania parkiem krajobrazowym,
    - wyjaśnienie co będzie przedmiotem dyskusji, a co jest stałym elementem planów wynikających z przepisów prawa oraz uwarunkowań przyrodniczych,
    - dać możliwość złożenia wniosków, postulatów i propozycji do planu ochrony oraz dyskusji tych wniosków,

- wykonawca w porozumieniu z Zamawiającym przygotowuje odpowiedzi na złożone wnioski i postulaty w ciągu 3 tygodni od dnia spotkania. Odpowiedzi będą dostępne na stronie internetowej BIP Zamawiającego.
5. Catering w trakcie spotkania obejmuje zapewnienie poczęstunku kawowego dla 40 osób podczas spotkań konsultacyjnych. Catering powinien spełnić minimum poniższe kryteria:
- Catering kawowy na zastawie stołowej niejednorazowej składać się ma z kawy w ilości 200 ml/osobę oraz herbaty w saszetkach minimum w 3 rodzajach (czarna, zielona, owocowa) wraz z wrzątkiem dozowanym w warniku, w ilości 200 ml/osobę, cukier – bez ograniczeń, plasterki cytryny - bez ograniczeń, mleko o zawartości tłuszczu 2% - bez ograniczeń oraz kruche ciastka typu herbatniki w ilości 100 g/osobę, wody butelkowanej gazowanej w ilości 250 ml/osobę i wody niegazowanej w ilości 250 ml/osobę.
6. W trakcie spotkania Wykonawca przewidzi w programie spotkania następujące punkty:
- przedstawienie planu pracy na spotkaniu,
  - odniesie się do wszystkich zagadnień merytorycznych prac nad dokumentacją do planu ochrony,
  - prezentację wyników oraz wniosków z przeprowadzonych inwentaryzacji,
  - przedstawienie celów ochrony, zagrożeń, działań, wskazań do zmian dokumentów planistycznych, jeśli takie zostały wskazane w ramach prac,
  - udział w dyskusji,
  - zaprotokołowanie oraz wskazanie możliwości i terminów wnoszenia uwag i wniosków,
  - wskazanie terminu i miejsca ogłoszenia odpowiedzi na wniesione uwagi i wnioski.
7. Wykonawca w porozumieniu z Zamawiającym przygotowuje odpowiedzi na złożone wnioski i postulaty w ciągu 3 tygodni od dnia spotkania. Odpowiedzi będą dostępne na stronie internetowej BIP Zamawiającego.
8. Wykonawca jest zobowiązany do dołożenia wszelkich starań by możliwie w jak najszerszym zakresie zdobyć akceptację społeczną przygotowywanego dokumentu.

C. WYMAGANIA W ZAKRESIE KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

1. Do obowiązków Wykonawcy należeć będzie uczestnictwo w konsultacjach społecznych w ramach procedury, wynikającej z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a następnie analiza i wykorzystanie, w uzgodnieniu z Dyrektorem Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego, zgłoszonych uwag i wniosków;
2. Warunki powiadomienia społeczeństwa o przystąpieniu do konsultacji społecznych, zgodnie z art. 19 ust. 1a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody i art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko:
  - 1) Wykonawca przygotowuje zawiadomienie (w formie obwieszczenia) o przystąpieniu do konsultacji społecznych projektu uchwały Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w sprawie ustanowienia planu ochrony dla parku krajobrazowego, wskazując możliwości zapoznania się z projektem, możliwości i terminy składania do niego wniosków i uwag, uwzględniając wymogi części VIII części B pkt 2 ppkt 2 OPZ w zakresie listy interesariuszy i przedłoży je do akceptacji Zamawiającemu. Zamawiający podaje do publicznej wiadomości zawiadomienie o przystąpieniu do konsultacji społecznych projektu uchwały Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w sprawie ustanowienia planu ochrony dla parku krajobrazowego, wskazując możliwości zapoznania się z dokumentacją i termin

składania do nich wniosków i uwag, w zakresie:

- a) udostępnienia informacji na stronie Biuletynu Informacji Publicznej ZPKWZ oraz sprawującego nadzór nad obszarem,
  - b) ogłoszenia w sposób zwyczajowo przyjęty, w siedzibie Beneficjenta (ZPKWZ),
  - c) obwieszczenia w sposób zwyczajowo przyjęty, w siedzibach gmin leżących w granicach parku krajobrazowego,
  - d) zawiadomienia i zaproszenia do udziału w pracach dostępnymi środkami komunikacji (pisemnie, pocztą elektroniczną) wszystkich znanych sobie interesariuszy.
- 2) Wykonawca w porozumieniu z Zamawiającym podaje do publicznej wiadomości zawiadomienie o przystąpieniu do konsultacji społecznych projektów uchwał Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w sprawie ustanowienia planu ochrony dla parku krajobrazowego, wskazując możliwości zapoznania się z dokumentacją i termin składania do nich wniosków i uwag, zamieszczając ogłoszenie w prasie lokalnej o zasięgu obejmującym województwo zachodniopomorskie.
3. Konsultacjom społecznym podlega projekt uchwały Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w sprawie ustanowienia planu ochrony parku krajobrazowego wraz z uzasadnieniem. Projekt uchwały będzie dostępny na stronie internetowej Zamawiającego (BIP ZPKWZ) oraz do wglądu w siedzibie Zamawiającego.
4. Wszystkie uwagi i wnioski muszą być starannie rozważone. Uwzględnia się je w zestawieniu uwag i wniosków (tzw. protokół rozbieżności), jakie jest sporządzane w ramach postępowania z udziałem społeczeństwa, opisując w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione. W przypadku nie uwzględnienia uwag i wniosków należy starannie opisać i uargumentować przyczyny dla jakich nie zostały uwzględnione.
5. Wykonawca w porozumieniu z Zamawiającym przygotowuje odpowiedzi na złożone wnioski i postulaty w ciągu 3 tygodni od dnia zakończenia konsultacji społecznych. Zamawiający po weryfikacji przygotowanych odpowiedzi, udostępni je na stronie internetowej BIP Zamawiającego.
6. Wykonawca w porozumieniu z Zamawiającym będzie odpowiedzialny za naniesienie uwag i poprawek, uwzględnionych w procesie konsultacji społecznych, do projektu uchwały Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w sprawie ustanowienia planu ochrony parku krajobrazowego.
7. Wykonawca w porozumieniu z Zamawiającym będzie odpowiedzialny za opracowanie ostatecznego projektu uchwały Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w sprawie ustanowienia planu ochrony parku krajobrazowego wraz z uzasadnieniem w formie papierowej oraz elektronicznej oraz w postaci umożliwiającej publikację w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego. Projekt uchwały powinien być zgodny z wymogami wskazanymi w OPZ. W uzasadnieniu do projektu uchwały należy zawrzeć protokół rozbieżności z konsultacji społecznych oraz uwagi zgłoszone przez organy uzgadniające i opiniujące.

D. WYMAGANIA W ZAKRESIE UZGODNIENÍ Z RADAMI GMIN, REGIONALNYM DYREKTOREM OCHRONY ŚRODOWISKA I UZYSKANIA OPINII WOJEWÓDZKIEGO KONSERWATORA ZABYTKÓW

1. Wykonawca zobowiązuje się do uczestniczenia w procedurach związanych z ustanowieniem i zatwierdzeniem planu ochrony parku krajobrazowego.
2. Wykonawca będzie zobowiązany do uczestnictwa w spotkaniach, z radami właściwych terytorialnie gmin, regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz wojewódzkim konserwatorem zabytków w ramach uzyskiwania zgód i uzgodnień właściwych organów, na podstawie art. 19 ust. 6b i 6c ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. jeśli spotkania te będą niezbędne. W razie potrzeby Wykonawca zapewni udział w spotkaniach ekspertów przyrodników zatrudnionych przy projekcie. Potrzebę taką

Fundusze Europejskie
dla Pomorza Zachodniego

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Pomorze
Zachodnie

może wskazać Zamawiający.

3. Wprowadzenie uwag i poprawek, zgłoszonych przez organy opiniujące i uzgadniające do projektu uchwały Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w sprawie planu ochrony parku krajobrazowego.
4. Opracowanie projektu uchwały Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w sprawie ustanowienia planu ochrony parku krajobrazowego wraz z uzasadnieniem w formie papierowej oraz elektronicznej oraz w postaci umożliwiającej publikację w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego, po uzyskaniu wymaganych prawem uzgodnień i opinii. W uzasadnieniu do projektu uchwały należy zawrzeć uwagi zgłoszone przez organy uzgadniające i opiniujące oraz sposób ich rozpatrzenia.

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Wykonawca będzie uczestniczył w posiedzeniach Rady Zachodniopomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych, w zakresie obowiązków związanych z realizacją zadań przedmiotowego zamówienia.
2. Wykonawca na wezwanie Zamawiającego ma obowiązek stawić się w siedzibie biura ZPKWZ w celu omówienia postępu prac, jednak nie częściej niż raz w miesiącu.
3. Mapy przeglądowe to mapy przedstawiające cały park krajobrazowy, w tym również mapy przedstawiające park krajobrazowy wraz z otuliną.
4. Zmiany skali map, o których mowa w części VII OPZ można dokonać w porozumieniu i uzgodnieniu z Zamawiającym w formie pisemnej lub na wskazanie Zamawiającego w formie pisemnej.
5. W obszarze otuliny należy wykonać takie rozpoznanie gatunków i siedlisk, które pozwoli na ocenę i zabezpieczenie wartości przyrodniczych parku oraz zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych, jeśli będzie to niezbędne dla sformułowania zaleceń dla otuliny, z uwagi na konieczność zachowania walorów parku krajobrazowego.
6. W planie ochrony parku krajobrazowego można zamieścić zapisy w dotyczące otuliny parku krajobrazowego, w zakresie zabezpieczającym wartości przyrodnicze w granicach parku.
7. Wszelkie uzgodnienia i akceptacje wskazane w OPZ jako wymagające formy pisemnej, mogą być także dokonywane za pomocą poczty elektronicznej, o ile postanowienia OPZ i Umowy, nie stanowią inaczej.
8. Zamawiający ma prawo wprowadzenia zmian do projektu planu ochrony.
9. Wykonawca zapewni prawidłowość zapisów projektu planu ochrony oraz ich zgodność z obowiązującym prawem. W przypadku zmiany aktów prawnych dotyczących przedmiotu zamówienia w trakcie realizacji umowy Wykonawca musi uwzględnić te zmiany w wersji ostatecznej projektu.

X. SPIS DOKUMENTACJI

1. Materiały podstawowe do planów ochrony rezerwatów:
  - 1) Kowalski W. A.. 2005. Plan ochrony rezerwatu „Kanał Kwiatowy” Biuro Konserwacji Przyrody. Szczecin.
  - 2) Wysocki D., Bosiacka B., Kaliciuk J., Śmietana P. 2006. Podstawowe materiały do planu ochrony rezerwatu przyrody „Kurowskie Błota” Biuro Konserwacji Przyrody. Szczecin,
2. Błaszczak T., Kowalczyk S., Hładki E., Janicki D., Kowalski W., Mroziński Z., Paprocki B., Ziarnek K., Ziarnek M. 1999. Operat ochrony ekosystemów wodnych Parku Krajobrazowego Dolina Dolnej Odry. Szczecin.
3. Borysiak J. 1999. Operat szczegółowy w zakresie zasobów ekosystemów torfowiskowych i nieleśnych do planu ochrony Parku Krajobrazowego Dolina Dolnej Odry. Szczecin.

4. Janicki D., Janicka D., Zyska P. 1999. Waloryzacja przyrodnicza z zakresu fauny Parku Krajobrazowego Dolina Dolnej Odry i terenów sąsiadujących. Szczecin.
5. Landberg-Uczciwek M. (red.) Jurkowska K., Jurkowski J., Łucek B., Piotrowski S., Rewaj R., Rochowiecki A., Złoczowska I., Wierzchowska E. 1999. Operat zoologiczny Parku Krajobrazowego Dolina Dolnej Odry. Szczecin.
6. Marchowski D., W. Mrugowski. 2013. Wyniki monitoringu w 2013 r. dla wybranych gatunków ptaków w przyrodniczym obszarze Doliny Dolnej Odry w województwie zachodniopomorskim oraz kraju związkowym Brandenburgia. Derkacz *Crex crex*, kropiatka *Porzana porzana*, rybitwa czarna *Chlidonias niger*, rybitwa białowąsa *Chlidonias hybrida* i rybitwa białoskrzydła *Chlidonias leucopterus*, orlik krzykliwy *Aquila pomarina*, bocian czarny *Ciconia nigra*. Szczecin.
7. Raczyński M., A. Kaźmierczak, S. Keszka, D. Spieczyński, M. Zimnicka-Pluskota. 2013. Wyniki monitoringu w 2013 r. dla wybranych gatunków ryb w przyrodniczym obszarze Doliny Dolnej Odry w województwie zachodniopomorskim oraz kraju związkowym Brandenburgia. Szczecin.
8. Sarosiek L., I. Dauksza, M., Izdebski. 1999. Plan ochrony Parku Krajobrazowego Dolina Dolnej Odry. Operat Krajobrazowy. Szczecin.
9. Sarosiek L., I. Dauksza, M., Izdebski. 1999. Plan ochrony Parku Krajobrazowego Dolina Dolnej Odry. Operat Rekreacyjny. Szczecin.
10. Spieczyński D., E. Połczyńska, M. Zimnicka-Pluskota, Dąbkowski P., Janicki D., J. Jasnowska, W.A. Kowalski, U. Banaś-Stankiewicz, J. Zimnicki, J. Gorzołka, E. Bielecka, E. Młynkowiak, P. Płiciński, Z. Osadowski, M. Łyczek, R. Gamrat, M. Ziarnek, K. Ziarnek, P. Rutkowski, J. Zarzycka-Streitfeld, M. Dylawerski, J. Dylawerska, P.M. Owsiany. 2010. Waloryzacja przyrodnicza województwa zachodniopomorskiego. Biuro Konserwacji Przyrody. Szczecin.
11. Wysocki D. (red.). 2009. Operaty szczegółowe wraz z projektem planu ochrony dla Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB 320003 w województwie zachodniopomorskim. Zachodniopomorskie Konsorcjum Przyrodnicze. Eco-Expert. Szczecin.

Fundusze Europejskie
dla Pomorza Zachodniego

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Pomorze
Zachodnie